

HIIRIÄ JA IHMISIÄ

Banksyn rotat ovat yhtä tunnusomaisia kuin Andy Warholin Campbell-keittotölkit. Rottien merkitys Banksylle on vertauskuvallinen: "Rotat elävät lupaa kyselemättä", Banksy sanoo. "Niitä vihataan, jahdataan ja vainotaan. Ne elävät saastan keskellä hiljaisen epätoivon elämää. Silti ne voivat pakottaa polvilleen kokonaisia kulttuureja. Kaikille likaisille, merkityksettömille ja hyljeksityille rotat ovat ylittämätön roolimalli."* Ne selviävät jopa ydintuhosta, toisin kuin me. Meitä ajaa tympeä individualistinen vimma, kun taas niiden toiminnan takana on aina kollektiivinen logiikka. Aivan niin kuin rotat asuvat viemäreissä, maanalaisissa tiloissa, modernien suurkaupunkien arvottomilla ja hylätyillä alueilla, myös graffitien tekijät liikkuvat öisin samoilla paikoilla, tunneleissa, kanavilla, junavarikoilla, hylättyjen rakennusten raunioissa. He maalaavat spraymaalilla tageja seiniin, vaunuihin, oviin ja rullaoviin ja varovat nurkan takana väijyviä vartijoita. Banksyn töissä rotista tulee maalein ja siveltimin varustautuneita vandaaleja, sateenvarjoa piteleviä ja hyvin pukeutuneita keski-ikäisiä, murto-varkaita, räppäreitä, sabotöörejä, taitavia kiipeilijöitä ja jopa myrkkytynnyreitä kaupungin kaduille ja seinille levittäviä terroristeja.

* Banksy, *Wall and Piece* (London: Century - Penguin Books, 2006), s. 12.